

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGTELENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA
A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TARSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Közsegek, közsegi előljárók, papok és gazdasegélyi tagok egész évre 8 K, tantók, közsegi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
B E T E G H P A L
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szögig minden azó 6 fillér, azon felül 1 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többzori közlésnél 6 fillér. Nyit-tör so a 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. ktr. postatakarékpénztári osek- és kléring 10,489. szám

Küzdelmek küszöbén.

A „Székely-Udvarhely” részére
írta: **Kossuth Ferenc.**

A régi rendszer feltámadt. A Khuen-kormány elfoglalta a hatalomnak erős várát, melyet önként hagyott ott az a kormány, amelyet nemzetinek reveztek azért, mert a nemzeti ellenállásban résztvevő pártok vezéréiből alakult.

A Khuen-kormányt a feltámadottak kormányának lehet nevezni, de minthogy az ő feltámadásuk nem a jó, hanem a rossz szellemnek a műve, aligha támadtak fel örök életre, sőt valószínű, hogy a feltámadottak élete rövid lesz, mert oly alapra helyezték jövőjüket, amely a nemzet szellemével, egész történelmi múltjával ellenkezik. Ez az alap a lemondás minden nemzeti követelményről, vagyis más szóval a nemzet fejlődésének teljes megakasztása, ami, ha sokáig tartana, a nemzetet sorvadásba vinné.

Bár nem valószínű a feltámadt uralomnak hosszú fennmaradása, azért a nemzeti ügy szempontjából még sem lehet eléggé sajnálni azt, hogy erre a feltámadásra alkalom adatott, és ugyszólván kellett erőszakolva az, hogy a nemzeti kormány ott hagyja a hatalmat, megszűnjék minden törekvés a nemzeti ügy előbbre vitelére, és jöjjenek a régiak, még pedig bátrabban, mint azelőtt és őszintebben is, mert most már még csak nem is tetteük, hogy ők is azt akarják, amit az uralkodó, hanem egyszerűen bevallják, hogy semmit sem akarnak.

A 48-as függetlenségi Kossuth pártot a régi rendszer feltámasztásában semmi felelősség nem terheli. E párt eljárása a nemzeti ügy szempontjából a lehető leghelyesebb volt. Szitárdan megállt a nemzeti ügy védelmében, de túlzásokba nem bocsátkozott. Elfogadván azt az elvet, hogy csak az idő szerinti lehetőséget kísérelje meg, ehhez az elvhez minden téren alkalmazkodott s nem tette meg azt, amit a függetlenségi Justh-párt megtett, hogy a fokozatosságot elfogadta minden kérdésben, csakis egyben nem, abban, hogy az önálló nemzeti bank éppen 1911. január 1-én állíttassék fel, amivel csakugy felborította az egész helyzetet, mintha a fokozatosság elvét egyetlenegy téren sem fogadta volna el.

Ennek a hibának a következménye nagyon is kézzel fogható a Khuen-kormány jelenléte alakjában.

A 48-as függetlenségi Kossuth párt többet dolgozott, mint bármely párt az országban azért, hogy a közgazdasági önállóság meg legyen valósítható és hogy létesíthető legyen az önálló nemzeti bank. E törekvéséről soha le nem mondott s midez, amit e lemondásról a párt régi és új keletű ellenségei hieszteltek, nem más, mint a valóságnak a legteljesebb figyelmen kívül hagyása. A 48-as függetlenségi Kossuth-párt nem az önálló nemzeti bankot, hanem a naptári időpontot ejtette el akkor, amikor ez az időpont hivatalosan is megbizonyított anyagi lehetetlenséggé vált. Mert kézzel fogható dolog, hogy Magyarországon, ahol a királynak törvényszentesítő s a szentesítést megtagadó joga is van, a király határozottan kifejezett megtagadásával szemben minden erősködés kárba veszett. Ezen tilalmat csak a meggyőzéssel lehet elmozdítani, nem pedig a legyőzéssel, amire se módunk, se erőnk, se eszközünk nincsen. Aki tehát a meggyőzésre kímélő alkalmakat teljesen elzárja maga elől és azt hiszi, hogy népgyűlésekkel képes ledönteni a felállított akadályt, az csodálatosan csalódik s ha egyáltalán valamit elérhet, ez csakis az, hogy az országot válságba sodorja, mint ahogy a jelen esetben ez meg is történt.

E tényekből nem a következtetés vonandó le, hogy a nemzetnek okvetlenül meg kell hajolnia a korona akaratára előtt, mert vannak és — fájdalom — mindig lesznek olyan kérdések, amelyekben a nemzetnek önmaga iránti kötelessége a legerősebb helytállás mindaddig, amíg bekövetkezik az a szerencsés helyzet, amelynek előidézésén sokat fáradoztam én is, hogy t. i. a király és a nemzet megértsék egymást. De a nemzetnek, tekintve az erőviszonyokat, gondosan meg kell válogatni az okot, az alkalmat, a célszerűséget az alkotmányos küzdelem felvételére, mert nem a küzdelem kedvéért kell ennek a nemzetnek küzdenie, hanem azon eredményekért, amelyeket elérhet. Ha tehát a küzdelem sikerére

nincs semmi kilátás, akkor hazafias kötelesség a küzdelmet jobb időre halasztani.

Nem így volt ez a bank kérdésben. Az önálló nemzeti bankot most már bizonyosan nem lehet megvalósítani 1911. január 1-re, de sőt most már beláthatatlan időn belül sem. Holott azt a politikát követve, amelyet a 48-as függetlenség a Kossuth-párt követett, már most is nagyon közvetlenül meg lett volna közelíthető az önálló nemzeti bank megvalósítása és előre megállapítható rövid időn belül erre az alkalomra, a siker nagyobb valószínűségével ismét előállt volna.

De midez most már a multaké. A jelen is nehézségekkel teljes. Erős küzdelmek küszöbéhez jutott a nemzet. S ezt a küzdelmet az ellenzéki pártok darabokra szaggatva fogják megvívni, tehát az ősi magyar átok, a széthúzás teljes sulya alatt görnyedve. Mindazonáltal a 48-as függetlenségi Kossuth-párt erős elhatározással és erős hittal megy bele a küzdelembe, a régi, hagyományos függetlenségi elvek zászlója alatt, amelyek ideális elvek bár, de azért meg van bennük minden kellék arra, hogy egy esetleges kormányzati programot, mint fokozatosságot kijelölnessenek és irányíthassanak.

A magyar választóközönségtől fog függni az, hogy támogatja-e vagy nem a mi igazainkat.

Feltámadás.

— Feltámadunk! — zeng a szolozsma a légből! Feltámadunk! — hangzik az égi kórus zengzete!

A természet is feltámad, lerázva a tél dermesztő jégbilincseit. Feltámadt a szabadság is; szétzúzva a százados rabigát, melyet zsarnoki kez reá vetett.

Minden újra eled, minden lüktetve éreztetni az ujjászületés magasztosságát. De hajh, az emberek szíve keményebb a természetnél. Azt a rabigát, mit százados rossz indulat vert a szívek köré, a feltámadás hófehér ünnepe sem képes megfőzni. Rideg és kietlen, sivar és kegyetlen továbbra is az emberi kebel; nincs könyörülettel embertársa nyomorán.

Az ige feltámadt, de siket fülekre talált. A romlott társadalom kegyetlensége határtalan s új Sodoma és Gomorra henyegeli az emberiséget, mert párt-

fogóra ismét nem találma 10 jó lelket, kikért kegyelmet érdemelhetnének.

Pedig a természet, az örök ifju s mindig egyenlő természet intő példát mutat a megújulásra, a javulásra.

Lám ő minden tavasszal lerázza téli tunyaságát. Erdő, mező kizöldül, madarak csicsérgésétől visszhangzik a család s verőfény tűz le mindenre. A természet mosolygós köntösét öltötte fel, miután a tél kegyetlen hidegével oly sokáig kinozta a szerencsétlen nyomorgókat.

De az emberi szívek dermesztő fagya nem enged a kiderült égből lemosolygó napcsókjaira, megtartja továbbra is kegyetlen hidegségét mindaz iránt, mi részvétet érdemel.

A virág feltárja illatos kelyhét a szomjas, zümmögő kis méh előtt, de az emberek dus éléskamrája zárva van az éhez, jajgató tömeg előtt.

Hát a virág szíve könyörültebb mint az emberé? Hát a krisztusi tanítás a természetnél megfogamzott, csak az emberek szívében maradt meddő? Minő szomorú kérdések ezek e szent napon. Minő kétségbeesítő reá a felelet. E szent ünnepen, e hófehér sugárzó napon, midő az emberek az ajtatosság tízta köntösét öltve magukra, a csilingelő harangszóra az Ur oltára elé járulnak, hogy mellüket verve bevallják: „Mea culpa, mea maxima culpa” — nem szabad elzárkóznunk e rideg szavak elől. Lássuk be mindnyájan az előtt, mely mindnyájunk szívében székel, hogy szörnyű az a részvétlenség, mellyel embertársaink sorsa iránt viseltetünk. Hogy kegyetlenül érdes, érző emberekhez nem méltó viselkedésünk minden iránt, mi jobb sorsra érdemes.

Valljuk be, hogy a mindennapi élet zajos forgatagában mindenki önző érdekét hajszolja. Hogy félre löki durva ököllet a gyöngét, s elveszi a falatot az éhezőtől, hogy saját kényelmét avval is növelje. Valljuk be, — hiszen a felmentést az Ur földi szolgálója büneiért megadja, — valljuk be, hogy kegyetlenül kézzel toljuk el a gyengébb erővel küzdőt a pocsolyába, a veszedelmebe, romlásba, halálba. Valljuk be, hogy szívünket meg nem indija a nyomorgó keserves jajszáva, az éhező hörgő könyörgésére.

Valljuk be! Valljuk be! Valljuk be!

... S orgona bugás közepette csak döng, csak döng az ököl a keblek felett. Száll az ajkáról a „mea culpa“, míg az agyak már új fortélyokon gondolkodnak, a melyekkel az embertárs embertársát kijátszani szándékozza.

Ha a feltámadás hatalmas gondolata nem visz tisztultabb érzelmeket a szívekbe, ha a természet újra éledésének symbolikus példája nem figyelmezteti az embereket egy új, érdekesebb élet megkezdésére, akkor hiába gyónjuk meg számtalan bűneinket Krisztus földi helytartója előtt s hiába adja reá a felmentvényt, életünk csak bűnök szülője, végső stációja a pusztulás.

Térjünk magunkba. A langyos tavaszi napsugár melegétől üdítő szellő fujja ki agyainkból a kinzó, a kegyetlen gondolatokat s szórja szíveinkbe a szeretet fényes magvait, hogy az kiviruljon s árnyas lombjai alatt érvényesülhessen Krisztus urunk szentséges tanítása: „Szeresd felebarátodat, mint tennmagadat“.

— **Hire jar,** hogy az óriási választási költségek miatt a darabont kormány a választások után még magasabbra akarja emelni az amugy is türethetetlenül magas adókat; hát eddig a magyar költő így énekelt:

Ha a föld Isten kalapja:
Hazánk a bokréta rajta!

Ezután így fog majd keseregni:
Ha a föld Isten kalapja:
Hazánk az adóprés rajta...

A könyörület nevében.

— Vakokról-vakokért. —

Hazánkban mintegy 20 ezer azon szerencsétlenek száma, kik egyik legdrágább kincsüktől, a látástól vannak megfosztva.

A látás hiányának keserveit könnyen elképzelhetjük, ha meggondoljuk, hogy látószervünkkel szerzünk tudomást mindarról, amit mi látók természetnek nevezünk; minden örömről, nemesebb élvezetünk a látásban nyilvánul, s a szerencsétlen vak mindezekről örökre megvan fosztva.

A külvilágról szerzett tapasztalatai hiányosak, lelki élete sivár, önállóságot vesztve, mindig es mindenben boldogabb embertársainak segélyére, támogatására van utalva, s e szomorú sorsának súlyát, akkor érző leginkább, ha mindenkitől elhagyatva, mindenkinek terhére válva hiszi a vaknak, — ha már Isten úgy magát.

rendelte, hogy a fölséges természetet sohasem lássa, hogy a mosolygó arcát feléje közeledő szerető szülőinek, barátainak, nemesen érző embertársainak szeméből a feléje sugárzó örömet, biztató szeretetet sohasem vegye észre, de azért mégis éljen a földön, akkor — az isteni bölcsesség bizonyára megadta neki azt a jogot is, hogy úgy éljen, mint mi látók! Kivánhatja, sőt követelheti tehát, hogy mi szerencsésebbek, siessünk segélyére. Adjunk módot, nyujtsunk alkalmat neki, hogy földi életét hasznos munkában, s ne lealázó semmittevétségben töltsse.

Távol legyen tőlem azonban az a gondolat, hogy mai társadalmunkat e tekintetben érzéketlenséggel, teljes nemtörődömséggel — bár a legcsekélyebb mértékben is — illessem.

Nem, határozottan nem! Hiszen alig 10 éve, hogy megnyílt a „vakok kolozsvári intézete“, 2 évvel ezelőtt pedig megalakult az azzal kapcsos-

latos „vakokat gyámolító orsz. egyesület“, s mindkettőnek eja első sorban az erdélyrészi megyékben élő vak gyermekeket a koldulás keservétől megmenteni, őket tanítás és nevelés által a hazának hasznos polgáraivá képezni.

Intezetünkben megtanul a vak írni, olvasni, számolni, — megismeri hazánk földrajzát, történetét, — megtanul szekeket, kosarakat fenni, kefeket kötni stb. S mily boldogság ezt látni! Látni, hogy mint pirul el örömben annak arca, ki sohasem látott mást pirulni, — érezni a felénk fordított világtalan szemekből a mélységes hálát és köszönetet. — tudni azt, hogy e szerencsétlenek éppen a mi szerény fillereink felhasználásával lesznek „igazi emberekké“, mindez — méltán mondhatom — a legnagyobb boldogság.

Állam és társadalom kezelt fogva már évtizedek óta munkálkodik a vakok sorsának enyhítésén. Ma 46 növendéke van intézetünknek, kiknek évi eitarása 15 ezer koronába kerül, s ez összegnek nagyobb részét önkéntes adományok teszik. Áll tehát, hogy igenis tesz a mai társadalom! Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy hazánk e részében ezer taaköteles vak van, akkor mélységes szomorúsággal kell belátnunk, hogy nem eleget tesz.

A társadalomnak maga iránti kötelessége, hogy e téren a multban történt mulasztásait mielőbb helyre pótolja, s a vakok ügyét alapítványok leteleltetésével, nélkülözhető fillereivel, az eddiginél határozottabban támogatassa.

Ágy alapítványt tesz, aki egyszer s mindenkorra 6000 koronát, vagy annak 4 százalékos kamatját fizeti éventé; joga egy vak gyermeket az intézetben elhelyezni. Alapítót, aki egyszer mindenkorra 200 koronát, pártoló, ki hat évi kötelezettséggel legalább évi 4 koronát, s adakozó, ki bármily csekély összeget fizet intézetünk céljaira. (Cím: Vakok intézete Felügyelő-bizottsága Kolozsvár, polgármesteri hivatal.)

Kedves Olvasóim! Hagyjuk egy kissé a politikát. Érdeklődés komor mezején a fontolgató „hidegész“ lakik! Szent célunk elérésére most „szív“ kell, aidozatra kész meleg szív, melyhez az elhagyatottság, a nyomor mindenhatóan szóljon! Legyen tavol tőlünk a szeretetlenség, ne irányítson bennünket sem faji, sem osztályi, sem vallási érdek, melyek a véleményharcot a jótékony-ság birodalmába is átviszik, s meg jót sem akarunk tenni akkor, ha más olyan is teszi azt, akit valamely oknál fogva nem számíthatunk „barátaink“ közé!

Egyesítsen az irgalomnak önkéntes buzgalma százakat meg százakat, szerezzük meg magunknak minél többet azt az örömet, hogy elmondhassuk: „Ez a mi művünk.“ A názárethi Jézus sok csodát művelt. Megnyitotta a vak szemeit, tisztára gyógyította a bélpoklost, a harminc éven át betegnek megoldá kötelekeit, e kesergő özvegynek halott fiát életre kelté, s a vétkes nőnek tisztára mosta bűnös lelkét.

Ez a Jézus most is él, most is gyógyít! Kegyelemében a vakok most is bizhatnak, testi szemüket bánthatja a napsugár, de lelki szemüket, melyekkel az Urra tekintenek, „az égi fény sem bántja már.“ Az Ur, ki bennünk él, általunk gondoskodik róluk.

Kérve kérek mindenkit! Jöjjenek segítségére a vakoknak minden lehető módon, mert hiszen a vakot unott életéből kimenteni, lelkében világosságot gyujtani, isteni feladat!

Ha szívem melegét szavakban fejezhetném ki, ha egy Kossuth Lajosnak gyujtó szava az enyém lehetne, úgy lelkesebben bívnam fel édes hazánk 20 ezer vakjának támogatására a törvényhatóságokat, városokat, községeket, egyleteket, gazdagot és

szegényt, iparost és földmivest egyaránt.

Legyünk irgalmasak! „A nyomor enyhítés felszámították ama mérlegben, mit egy Isten tart, és felrovatik a végtelenség márványkönyvébe azok számára, kik embertársaik nyomorát megennyhitették.“

Kolozsvár.

Schannen Péter,
vakok intézeti igazgatója.

Titkári jelentés.

A székeludvarhelyi körű méhész-egyesület 1909 évi működéséről.

Irta: Gál Imre titkár.

6 Folytatás.

Végig futottam egyesületünk egy évi munkálkodásának történetét. Nem sok eredménnyel léphetünk a tisztelt közgyűlés elé, de a ránk bízott ügyek lelkiismeretes elvégzésének tudatában, mégis bizonyos megelégedési érzülettel állunk a közgyűlés nagybecsű véleménye előtt. Az alapozó munkával teltek el az év napjai. Önzetlen fáradozásaink után ime megháromszorozódott erővel vesznek körül vármegyénk méhészei s mint egy erős falanx állunk szembe a tornyosuló nehézségekkel. Munkánk jutalmának elegendő elismerése az eszmék felkarolása s a fejlődő egyesületi élet. Nem hallgathatom el a tömörülés égető szükségességét; vármegyénk méhészetünk felderítésére a társulva munkálás messze kiható áldását. A lázas mozgalom, hirtelen avagy lassan haladó átalakulás jegyében élünk. A társadalom minden téren javít és foltoz, söpri a régít, alkotja az újat; csak egy tér van, mely elhagyatottságában a felelevenítés éltető szelleméért eseng, de a székeludvarhelyi méhészet. Jöjjünk hát mindannyian, kikben a megélhetési küzdelem felülre emelkedett a vastag közöny és bűnös lethargián s kik a tisztas munká becület nyujtó és fenntartó eszköze ől nem iszonyodunk, hatni, alkotni e téren. Ne vonjuk el filléreinket a méhészet oltárától, ne forduljunk el a hívó és biztató szóra, mert a mai terhes megélhetésünk enyhítésére ez azon egyedüli munka és tőke, mely minden fillérünket százszoros kamattal fizeti vissza. Egyesületünket, ha a későbbi időben áldásos támogatását akarjuk élvezni, nekünk kell felnevelni erkölcsi és anyagi erőre. Ha egyesületünket támogatjuk, tulajdonképen önmagunk javát mozdítjuk elő. Ne a kaputárgyba harca hevitsen bennünket, miként nem foglalt le a multban sem, hanem azon vágy, hogy minél számosabban álljunk a méhészet oltáránál, az egyszerű nép oktatására és védelmére. Míg meg nem mozdultunk, míg nem tömörültünk, — segítségünkre a kirendeltségen kívül senki se sietett. Nem volt senki, ki az udvarhelymegyei méhészet siralmas állapotára közvetlen módon hatni akart volna. Most midőn tekintélyes számban tömörültünk és munkába állottunk, itt-ott támadó hangok merülnek fel. Vigyázzunk! Álljon szemünk előtt a mult, az ő könyörtelen stagnációjával. Nem a külső csillogó máz, de a tartalmas és lázas belső munka teremt egészséges szellemet és haladást. Álljunk mint kőszirt érdekeink mellett! Legyünk segítségére az Erdélyrészi Kirendeltség mélyreható munkájának

s kérjük tőle a gyenge anyagi erő támogatását. Hozzuk meg évenként örömmel a társulás nemes adóját s dolgozzunk önzetlenül, fáradhatatlanul. Ha ezen elvek vezetnek bennünket, nem messze lesz az idő, mikor rámutathatunk az udvarhelymegyei virágzó méhészet ígért földére, mit adjon Isten nekünk mielőbb — szívemből kívánom.

(Vége)

Husvétii gondolatok.

Szemfüles riporterünknek a következő alkalmi elmélkedéseket sikerült feljegyeznie:

— Husz évvel fiatalabb kort és jó vadász-szezont! E nélkül nehéz az élet... Gróf Hüller János.

— Nem kívánok én már semmit. Voltam minden. Még darabont is. Azért hát meghatóan tovább keserék. Ugron János.

— Én már választottam!... Dr. Sebesi János.

— Oiaha u lesz az enyim; áva 50 darab ezres. Kiad többet érte!? Dr. Daniel Gábor.

A vasuti talpfák szállítása jü üzlet volt. Hieronymi visszaszerződhetne... Daniel Lajos.

— Képviselői mandátumot kapok a kereszturi kerületben... Ugron Zoltán.

— Bácsikám abból te nem eszel. Enyim lesz a kereszturi képviselőség. A derek székelyek granicsárcok nem lesznek. Ifj. Ugron Gábor.

— Még egy nemzeti kormányt s akkor székel népem boldog lesz. Ugron Akos.

— Mandátumhoz szeretnék jüni Székelyudvarhelyt; azután szubvenciót kapni a fa-szállításhoz. Ezekért a selyemzástól és ezüst koszortól is — visszahoznám... Szakáts Zoltán.

— Lelkes hallgatóság előtt, szónokolni ohajtanék. Hátha Hederváry megtudja és segít gomblyuk fájdalomaimon... Dr. Solymossy Lajos.

— Elvállalom a képviselői biztosság ügynökségét... Bárány Sebessy Sándor.

— Ha már így van, biztosítottam magamat a bárónál... Dr. Kállay Tamás.

— Lehetne még egy főispáni bankett, hogy mérhessem az utcát. Szobotka Rezső.

— Tapaszokat szállítok a megsebezett elvtársainak... Koncz Armin.

— Még is csak én maradok az igazi titkár — párt nélkül... Dr. H. Kiss Pál.

— Nekem nem hagytak semmit. Füttyülhetek tovább... Jenőke.

— **A mezei közös döloutak visszaszerzése.** Felmerült konkrét tényből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a földmivelségi miniszter, hogy a mezei közös döloutak megszükitése, másfelé irányítása, elszántása, vagy megrongálása esetén az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik ugyan, de ebbe a hatáskörbe nem tartozik bele oly magánosok birtokában levő ingatlanok vitás tulajdonjoga feletti döntés, mely ingatlanok már régóta nem szolgálnak nyilvános közlekedési célokra. Az ily ingatlan, ha eredetileg valóban közterületet képezett is, a foglalóktól csak bírói uton szereshető vissza.

HIREK.

FELTÁMADUNK...

Irta: Dr. KIRÁLY PÉTER.

Ti, a kik gonosz utón jártok,
Kiktől annyit szenved hazátok,
Ha lesújt Isten ostroma:
Ti nem támadtok fel — soha!
Mi, akik ma párják vagyunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Szabadságnak, erénynek, hitnek
Istenérezelmei hevítnek;
Bár sujtson a zsarnoki gazság.
A megtaposott szent szabadság
Csstatéren bár meghalunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Hallgassatok rám hívő lelkek!
— Mindég az Istennel pereltek
Azok, a kik a jókra törtek:
Mind feltámadt a kit megöltek!
Mi az Isten pártján vagyunk
Feltámadunk! Feltámadunk!

Javíthatatlan gonosz párak
Az égboltot sárral dobálják;
De rajtuk az ég boszút áll:
Arcukra visszahull a sár...
Mi értük is imádkozunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Ha elnyomják a jót a rosszak
S garázdálkodnak, a mint szoktak...
Mi türrünk, a mig türetünk,
De aztán igaz Istenünk
Nevében bárha meghalunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

— **Lapunk m. t. olvasóinak,** munkatársaink és jóakaróinknak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk!

— **Szekely Dalegyeletünk** folyó hó 28-án, húsvét másodnapján rendezendő nagyszabású hangversenye iránt úgy a vidéken, mint helyben nagy az érdeklődés. Meg is érdemi, mert ritka szép műsorral kívánunk kedveskedni közönségünknek. Már maga az a tény, hogy a honvedzenekart sikerült megnyerni a közreműködésre, elég garancia, hogy az estély sikerül. Ezenkívül az egyes szereplők mindnyájunk által ismert rátermettsége s a Dalegyelet negyedszázados fenyves multja, feltétlenül biztosítja az estély erkölcsi sikerét. Hogy anyagi siker is legyen, csak rajtunk áll. Ha mentől többen jelenünk meg, ha mentől többen váltjuk meg jegyeinket. És ezáltal nemcsak biztosítjuk az estély anyagi sikerét, hanem buzdítjuk a tagokat a további lelkes munkára és kitartásra a mellett a zászló mellett, mely 25 év óta vezeti a tagokat lelkes és önzetlen munkájokban. Tehát ott legyünk! Jegyek első és második ünnepen kaphatók B e n e d e k Géza egyleti pénztárosnál (Kossuth-utca).

— **Csiki főispán.** Csikvármegye is megkapta a magáét. Gyalóky Sándor csikszeredai kir. törvényszéki elnököt Héderváry kinevezette főispánnak. Majd beiktatják a csikiak!

— **Temetkezési vállalatok** b. figyelmét felhívjuk, hogy sikerült megkapunk a „Perolin“ fertőtlenítő készülék egyedüli vezérképviseletét. A „Perolin“ a szoba levegőjét tisztítja, felfrissíti, kellemes illatot áraszt és megöli a bacillusokat és így a ravatalozási kellékekkel nem viszik haza családjukhoz, valamint más házakhoz a betegséget. A „Perolin“ 3 nagyságban Friedmann L. Lajos és Testvére cégnél, Budapest, V. Arany-János u. 29. kapható. Árak: 12, 20 és 25 korona. Kívánatra árjegyzéket használati utasítással bérmentve küldünk.

— **Műfelhaborodók.** A magyar-osztrákok, a haszonlesők s a megfizetett magyar lapok bécsi recipe szerint — bizonyosan jajveszkelnek. A gyengébb idegzetűek már azt is látják, amint a függetlenségi képviselőket nehéz bilincsekbe verve viszik Kufsteinba, súlyos sanc fogságra. Oh bizony szörnyűt is cselekedtek a magyar képviselők, akik fiatal, önzetesen lelkiük gyors itélkezése folytán, tettlegességre ragadtatták magukat. Szörnyűt cselekedtek, mert az európai nemzetek parlamenti életében az valóban járattan, hogy törvénykönyvet vágnak egy olyan miniszter fejéhez, aki a törvényt semmibe veszi; aki pár évvel ezelőtt a lelekvasárlás vádjával pusztult el a közélet teréről, aki minden időben a császár cseledjének, a nemzet eltségének vallotta magát; aki most is a nemzet megejtésére vállalkozott s akit abban akadályoztak meg a képviselők, hogy a parlamentárizmus semmibe vétele mellett, a házszabály lábballal tiprása közben, a magyar parlamenttel, mint tehetetlen bábbal cselekedjek. Hogy is történt az eset? Maga Zakariás János, a kovássnai kerület képviselője, így adja elő: A miniszterelnök elhagyta azt a választalat, a melyen belül őt a szólás joga megületi; elhagyta a miniszterelnöki széket s mint egy idegen, a kinek ehhez semmi joga nincs, odament a gyorsírókhoz (Igaz, ugy van! a szélsőbaloldalon) és a gyorsíróknak le akarta diktálni beszédét. Erre a kihívó magatartásra, a mely minden magyar ember lelkében felkorbácsolta a vért, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon) én is épp úgy, mint képviselőtársaim, igenis odamentem, hogy ennek a törvénytelen cselekedetnek a végrehajtását megakadályozzam. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) S akkor utamba álltak többen és megakadályoztak engem abban, hogy a törvénytől megátoljam és én igenis akkor felhaborodásomban — más eszköz nem állván rendelkezésemre, — felragadtam a Házasztalról a törvénykönyvet és odavágtam Héderváryhoz. A kinek fejébe nem megy bele a törvény, a nak a fejébe így akartam beleverni a törvényt. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.) A Házról ezért a fölháborodásomban elkövetett cselekményért bocsánatot kérek, de tettemért a felelősséget vállalom. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.) Ehhez hasonlóan nyilatkoztak a többi részes képviselők is. Beismerték tetteiket. Vállalták a felelősséget. Megkövettek a képviselőházat. Főlölegeg tché az annyira felfújt műfelhaborodás. A 48-as eszméket ezzel hiába akarják megsemmisíteni. Khuenből pedig mártirt nem faraghatnak Magyarországon, — legtovább Bécsben, a hova a közöttünk lakó magyar osztrákok most is oly utálatosan kinálkoznak, hogy minden jó érzésű hazafi szegyenli magát helyettük, mert ők már erre sem képesek elvakult bálványimádásukban. Mikor a darabontsegítő Damokos alispán husszárokkal tapostatta védtelen szekely testvéreinket, akkor nem tiltakoztak nagyhangú falragaszokon. Most az osztrák érdekeket szolgáló törvénytelen kormány mellett ágálnak. Szép kis dolog. Van mivel dicsekedjék az osztrák. Majd kapnak tőle ordót, de a magyar nép gyűlölettel fordul el

az ilyen uton-módon felciomázottaktól...

— **Női divat** szövetek, mosó ruha kelmék melyen leszállított áron kaphatók Szenkovits János utódánál.

— **Az igazi vérbeli ujságíró,** a ki a lelkét, minden érzését, minden gondolatát a milliónyi ólombetű közvetítésével osztja szét az emberiség között, aki eszmékért küzd és hirdetője az igazságnak, nem szokott önmagáról, a mestorségéről beszélni; masokért él, a masok dicsőségét, felemelését, boldogulását szolgálja nevélenül, mint a közkatona, aki lelkesülten, honszeretettől áthatva száll szembe a veszéllyel és meghal a hazájaért. Ezért nemes, ezért magasztos a hivatása... És most meg is szakítunk a hagyományos szokásainkkal: magunkról is írunk valamit, miután masokról már annyiszor írtunk. A „Szekely-Udvarhely“ — multjához hiven — a szekelység boldogulásáért, a magyar haza függetlenségeért folytat kitartó küzdelmet. Ehhez minden igaz magyaroknak segitene kell. Ismét nagy harc előtt állunk. Erős, megfélemlítést nem tűrő munkálkodást kell kifejtenünk, hogy a 48-as függetlenségi irány e vármegyében, a szekelység becsületére, dicsőségeképen fönmaradjon. Jól tudjuk, mert a negy év előtt végigküzdött nemzeti ellenállás idejében érzékenyen tapasztaltuk, hogy a törvénytelen kormány megfizetett pribékjei: ismét a leghevesebb aknamunkát folytatják majd ellenünk. Azzal is tisztában vagyunk, hogy hazafias érzéseinket ha elnyomni tudnánk és akarnánk; ha Kossuth Lajos függetlenségi eszméihez hűtlenek lennénk, üzleti szempontból sokkal jobb eredmény kecségetne — a kormány álláspontjának helyeslése esetén. Hiszen „még a legharmadrendűbb vidéki zuglapanak is 5-6000 korona évi szubvenció jár ki a kormánytól, ha annak szolgálatába szegődik.“ — írja Vay Gabor gróf. A „Szekely-Udvarhely“ azonban a sajtószabadság szent jogát, — melyet a „13 Aradi“ vérral szerzett — az osztrák érdekek szolgálatában álló, a magyar nemzet leigázását, tételes törvényeinek falbarugását gyakorló hatalomnak Judás pénzért eladni nem fogja. És a mi kor ezt nyíltan, az egész olvasó közönség előtt hirdetjük, egyszersmind hazafias szeretettel kérjük a közönséget, hogy bennünket nehéz feladataink teljesítésében, minél határozottabban támogasson. Ajánlják, terjesszék a „Szekely-Udvarhely“-t minden körben, mert azzal a hazafias irány győzelmét fogják elősegíteni. Ha együtt leszünk, összetartással a haza önállóságát, igazi függetlenségét rendithetetlen szívóssággal, őszinte lelkesedéssel akarjuk; ha minden egyes választó és még nem választó polgára e hazának — igaz szeretettel összefog; küldheti ellenünk Bécs minden fogdmegjét, imadott magyar nemzetünket letiporni nem tudja. Előre hát! Összetartásban rejlik az erő! Most pedig csakugyan erőseknek kell legyünk... Nem szabad egy pillanatra sem elfelednünk, hogy Magyarországot, mint szabad és független országot, saját törvényei szerint kell kormányoztatni. Ily feltétel alatt választott királyt a most is uralkodó házból. Ilyen fel-

tétel alatt szállott a korona a most uralkodó királyra is. Ezzel szemben mit tapasztalunk? Az országgyűlést midőn megszavazott költségvetés nincs, törvényünk és alkotmányunk ellenére feloszlatták. Még a nyomorult féreg sem tűri, ha lábball tapodják. A magyar nép sem lehet gyávább a féregnél. Akinek szívében a becsületnek, a hazafiságnak legkisebb szikrája ég; aki nem akarja, hogy gyermekei megátkozzák; aki szabadságot kíván e földön s üdvösséget vár a másvilágon: az nem kalandoz jobbra-balra, nem engedi magát befolyásoltni, megfélemlített, hanem férfias bátorsággal, becsületes magyar emberhez illő nyíltsággal: a haza önállóságát, boldogulását kívánó 48-as függetlenségi párt zászlójához hű marad, azt a választások idején is diadalra segiti. Előre! A magyarok Istene velünk lesz!

— **Minden szekely** örösi bünt követ el önmaga és nemzete ellen: a ki csiszolatlan lelki tulajdonságait nem igyekszik szakadatlan ujságolvasással és önképzéssel fényesíteni, lelkének paragon heverő kincsét felszínre hozni!...

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronaért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorított külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Vilamos világítás! Tűkrös szekrények!

— **Szólós-gazdák** saját érdekükben kerjek egy levelezőlapon a legújabb árjegyzéket Nagy Gabor szőlőnagybirtokostól Kóly (Bihar megye.) Sok fontos, hasznos tudnivaló van e kitűnően szerkesztett könyvben.

— **Tavaszi idényre** megerkeztek már a kiváló gyártmányu, legjobb minőségű belföldi és angol gyapjűdivat ferfiruha szövetek, melyekből mérték után minden izlésnek megfelelő ruhákat megrendelésre készített Szenkovits János utóda férfi divat osztályában Székelyudvarhelyen.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-fele Emulsió. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

SCOTT-fele Emulsió val. A SCOTT-fele Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotrészeiben fenn tartja legnagyobbfoku tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inyenek és a megnyengült emésztésnek.

A SCOTT-fele Emulsió a legkiválóbb **Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f** Kapható minden gyógytárban.

Ne feledje el

hogy a hirdetések hasznára lesz.
 Aki nálunk hirdet annak sikere van.
 A hirdetés szövegében szívesen segítünk; kívánatra kliséit is beszerzünk.
 Hirdetőinknél történő megrendelésénél a „Székely-Udvarhely”-ben szíveskedjék hivatkozni.

Új és használt kocsik

jutányos árban kaphatók:
Balázs Sándor kocsigyártó és fényező üzletében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. sz. alatt. Kocsijavításokat és tapingere munkákat elvállal pontosan teljesít.

Képes

levelezőlapok a legnagyobb választékban kaphatók Betegh Pál könyv-, p. pir., és rajzszerkesztésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

TALÁLÓS O O O

O O O KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindentéle állást

kinál vagy keres,

mindentéle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindentéle butort

kinál vagy keres,

mindentéle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi, mely csak APRÓ költséget bír el, Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányú forgalmát. **Azért ne tessék habozni** és a mikor csak a legesekélyeb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely”-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és bornagy kereskedők **Medgyes.**

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi **borokban.** Hordókban és palackokban. **Kitűnő sajattermés és vörös borok.**

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Ment.

hol fogszappanját használja. Ára majolika szelencében 1 K, melyhez a fogápolásról egy tudományos színvonalon álló érte-

kezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható 1 koronáért. 3 drbt 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható: Solymossy János örökösei féle és Nagysolymosi Konez Armin féle gyógytárban Székelyudvarhelyt.

Nagy tavaszi szövet- és selyem-vásár

Weiner Matyas

divatruházában,
 Budapest, VI. k. Andrássy ut 3.

Eladásra kerülnek:
 120 cm. széles **55, 68, 98 kr. és feljebb**
 Diagonál Chevott **55, 75 kr. és feljebb**
 120 cm. széles **55, 75 kr. és feljebb**
 Kamgarn **98 kr. és feljebb**
 angol kelmék **19, 24 és 35 krajcár**
 Perkalin a legjobb gyártmány **25, 32 és 42 krajcár**
 Mosó daalin **32, 45, 55 és 75 krajcár**
 Angol zefírek **39, 45, 55, 75 kr. és felj.**
 Selyem u **24, 28, 35 k. és felj.**
 ha vászon **48, 55, 65, 75 és felj.**
 Fehér áttört **48, 55, 65, 75 és felj.**
 batiztok **48, 55, 65, 75 és felj.**
 Maderia és lég-hímzések

Mosó grenadin ujonság 85 és 115. Pongis és Louisin selyem 58 és 68 kr. Taffota ruha selyem 65, 85, 95 és 115 kr

Dupla sz. nyers mosó selyem 98 és 145 kr. nagy választék francia és angol kosztum kelmékben, csipkeszövetek, ruhadíszek, szalag, fátlyol és mindennemű női pipere cikkekben.

Mintákat vidékre szívesen küldök.

20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Bélyegzők

Megrendelésre mindentéle kivitelben bárhova a legpontosabban, gyári ár mellett szállítanak **Betegh Pál** könyv- és papírkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

1848 eredeti angol, francia és amerikai lolett-modelt közül a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona** Ingven mutatványzámmal küld a „**BUDAPESTI BAZÁR**” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

MIÉRT

nem előzetlege Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csakegy negyedévre e lapnak előfizetési díja. Aki csekélytérű zseget „AZ ÜZLET”-re rászánja, az jó üzletet csinált. Mutatványzámmal ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V. Sas-utca. 12. sz.

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön.

Akiborait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, illessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen teremne is. Permetezés nélkül a múlt évben is peronosporátói mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve **NAGYGÁBOR szőlőnagybirtokos Kóly Bihar-megye.**

Pósta, távirtda és távbeszélő áll. Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

A mortizációs tisztviselői kölesön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „**O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége**” **KOLOZSVÁR** **erec József-ut 7. a szám.** Válaszbélyeg csatolandó.

Magyar Könyvviteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvviteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: **Karpáti Béla és Trautmann Henrik.** Társzerkesztők: **Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó.** Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. Meszer-u. 27. Mutatványzámmal szívesen küld a kiadóhiv.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régió bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított kőszvénynél, oszónál és megbűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerész**nél, Budapest. **Dr Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Sírkövek és lépcsők

mindenféle kivitelben a legszolidabb árak mellett kaphatók:
Imreh Márton
 kőfaragó és sírkőraktárosnál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. szám alatt.

Unitáriusoknak

igen becses Konfirmációi Emlék a **Demeter Dénes** honoródokarácsonfalvi elkész által írt, az E. K. T. 280-902. sz. alatt elfogadott és ajánlott gazdag tartalmu, sok képpel megjelent 84 oldalas könyv. Füzve 40 f, kötve 60 fillér. Kapható **Betegh Pál** könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Értesítés!

A nagyérdemű helybeli és vidéki hölgyközönség tudomására adom, hogy **Budapestben a női divatkalap készítését** teljesen elsajátítottam. Üzletemet Iskola-u. 8. sz. alatt saját lakáson **április 1-től** megnyitom.

Bécsi, párisi modell kalapok, valamint saját készítményeim gyermekek és felnőttek részére, készen, vagy megrendelés szerint, mindennemű kivitelben.

Mindennemű **átalakítás** pontosan és jutányosan eszközöltetik úgy helyben, mint vidékre.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel:
Szász Berta.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések, ugyszintén mindentéle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnék **Betegh Pál** villamos územre berendezett könyvnyomdai és könyvkötői-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Videki megrendeléseket azonnal elintézem.

Áz Ipar-Takarék- és Előkezesési Egylet Részvénytársaság
 segessvári pénzintézet

Eguedelyez: Jelzalogkölesönöket kés.pénzben

ház- és földbirtokra

15-32 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Elfogad betétele: 4% zázalékos kamatozas mellett, — a kamatadót az intézet fizeti — és elvállal mindennemű bankügylet lebonyolítását.

Bővebb felvilágosítással kérsz szolgál maga az intézet avagy **Karres Testvérek** az **Első Székelykereszturi „Regina”** műmalom tulajdonosai mint képviselők. 1-3